

2025-05-14 Nr. NV-1025

VYRIAUSYBĖS IŠVADA TAP-25-446(2) TAIS 25-6532(3)	DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS POLICIJOS RĖMĖJŲ ĮSTATYMO NR. VIII-800 7, 11 IR 17 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XVP-152		
	Rengėjas <i>Vidaus reikalų ministerija</i>	Svarstyta <i>Pasirenkama</i> ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2025-05-13	Siūloma <i>Pasirenkama</i> ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ LRV posėdis ☐ Grąžinti tobulinti
Pateikimo Seimui terminas 2025-05-09			

SPRENDŽIAMA PROBLEMA

Seimo narių (Agnės Jakavičiutės-Miliauskienės, Rūtos Miliūtės, Domo Griškevičiaus, Rimos Baškienės, Lino Urmanavičiaus, Agnės Širinskienės, Sauliaus Skvernelio, Luko Savicko, Jekaterinos Rojakos) pateiktu Lietuvos Respublikos policijos rėmėjų įstatymo Nr. VIII-800 7, 11 ir 17 straipsnių pakeitimo įstatymo projektu Nr. XVP-152 (toliau – Įstatymo projektas) siūloma keisti policijos rėmėjams nustatytas socialines garantijas, siekiant policijos rėmėjams suteikti tokias kompensacijų sveikatos sutrikdymo atvejais mokėjimo sąlygas, kurios taikomos Lietuvos šaulių sąjungos nariams. Aiškinamajame rašte nurodoma, kad sąlygų suvienodinimas ne tik padidintų savanorių motyvaciją, bet ir užtikrintų vienodas sąlygas visiems piliečiams, kurie prisideda prie šalies saugumo ir tvarkos užtikrinimo. Siūlomas įstatymo įsigaliojimas 2025 m. liepos 1 d.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Nutarimo projektu siūloma iš esmės pritarti Įstatymo projektui, tačiau pasiūlyti jį tobulinti pagal teikiamas pastabas ir pasiūlymus:

- Dėl Įstatymo projektu siūlomo reguliavimo galėtų susidaryti situacija, kai nustačius lengvą sveikatos sutrikdymą policijos rėmėjui ir vidaus tarnybos pareigūnui būtų mokama skirtinga arba policijos rėmėjui išmokama didesnė kompensacija nei policijos pareigūnui. Todėl siūloma Įstatymo projekto nuostatas tikslinti, kad policijos rėmėjams sveikatos sutrikdymo atveju numatytos išmokos nebūtų didesnės nei policijos pareigūnams – policijos rėmėjams lengvo sveikatos sutrikdymo atveju nustatyti diferencijuotą kompensacijos dydį, suderinant su taikomu policijos pareigūnams pagal Vidaus tarnybos statutą, o tais atvejais, kurie nesuję su funkcijų atlikimu didesnio pavojaus policijos rėmėjo gyvybei ar sveikatai sąlygomis, nustatyti tokį kompensacijos dydį, kuris būtų ne didesnis nei pareigūno vienkartinės netekto dalyvumo kompensacijos dydis, apskaičiuojamas pagal Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo įstatymą.
- Siūloma pavesti policijos generaliniam komisarui patvirtinti tvarką, kuria vadovaujantis būtų vertinama, ar policijos rėmėjo vykdytos funkcijos buvo susijusios su didesniu pavojumi ar didesne rizika policijos rėmėjo gyvybei ar sveikatai, nes Įstatymo projekte nenumatoma, kaip minėtos aplinkybės būtų nustatomos ar tiriamos, ir kompensacijų mokėjimo policijos rėmėjams tvarką, kurią Vyriausybė yra pavedusi nustatyti Policijos departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – Policijos departamentas) ir šiuo metu.
- Siekiant teisinio reguliavimo sistemiškumo, keičiant Policijos rėmėjų įstatymą, kartu siūloma keisti ir Valstybės sienos ir jos apsaugos įstatymo 36 straipsnį, Valstybės sienos apsaugos tarnybos rėmėjams nustatant analogiškas kompensacijas kaip ir policijos rėmėjams, nes tarp šių asmenų kategorijų nėra objektyvių skirtumų, dėl kurių skirtingas traktavimas būtų pagrįstas ir pateisinamas.
- Siūloma tikslinti pereinamojo pobūdžio nuostatas, kad iki įstatymo įsigaliojimo įvykusiems įvykiams, susijusiems su policijos rėmėjo mirtimi, sužalojimu, susižalojimu arba sveikatos sutrikdymu, taikomos iki tol galiojusios įstatymo nuostatos.

- Pritarus Įstatymo projektu siūlomam teisiniam reglamentavimui kompensacijų dydžiai būtų gerokai didesni nei nustatyti šiuo metu, tačiau nėra galimybių apskaičiuoti papildomų lėšų poreikį. Policijos departamento duomenimis, 2022–2024 m. 2 policijos rėmėjai patyrė sveikatos sutrikdymus, tačiau tik vienu atveju buvo išmokėta vienkartinė išmoka.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Nutarimo projektas suderintas su Finansų ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Sveikatos apsaugos ministerija, Teisingumo ministerija, Policijos departamentu ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos, patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės ir Viešojo valdymo grupės pateiktas pastabas ir pasiūlymus. Tarpinstituciniame pasitarime aptartas be pastabų.

KITI SVARBŪS ASPEKTAI

Įstatymo projekto tikslas atitinka Devynioliktosios Vyriausybės programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Seimo 2025 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. XV-54, nuostatas „468. Skatinsime gyventojus tapti policijos rėmėjais, ugniagesiais savanoriais ir įsitraukti į nusikalstamumo ir gaisrų prevencijos, viešosios tvarkos užtikrinimo veiklas.“

Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Įstatymo projektu siūlomi nustatyti kompensacijų dydžiai būtų ženkliai didesni, pavyzdžiui, šiuo metu policijos rėmėjo sužalojimo atveju nustatyta 40 bazinių socialinių išmokų dydžio (2 800 EUR) išmoka, kai dėl sužalojimo nustatytas lengvas neįgalumo lygis, ir 60 bazinių socialinių išmokų dydžio (4 200 EUR) išmoka, kai nustatytas sunkus ar vidutinis neįgalumo lygis. Pritarus Įstatymo projektu siūlomiems dydžiams, lengvo sveikatos sutrikimo atveju nustatyta 9,31 MMA dydžio išmoka sudarytų 9 663 EUR, vienkartinė išmoka šeimai policijos rėmėjo žūties atveju keistųsi nuo 120 bazinių socialinių išmokų dydžių (8 400 EUR) iki 93.1 MMA (96 637 EUR). Įstatymo projekte numatoma, kad kompensacijos, įskaitant ir vienkartinę išmoką šeimai policijos rėmėjo žūties atliekant pareigas atveju, mokamos iš Policijos departamentui skirtų lėšų, taip pat nustatoma, kad išmokėta kompensacija regresu (atgręžtinio reikalavimo) tvarka priteisiama iš žalą padariusio asmens Policijos departamentui.

Valstybės sienos apsaugos tarnybos rėmėjams kompensacijų dydžiai keistųsi analogiškai, jeigu, kaip siūloma Nutarimo projekte, jie būtų kartu keičiami. Šiuo metu yra 18 Valstybės sienos apsaugos tarnybos rėmėjų. Iki šiol jų sužalojimo atvejų nebuvo. Kompensacijos jiems būtų mokamos, kaip numatyta ir šiuo metu, iš Valstybės sienos apsaugos tarnybai prie Vidaus reikalų ministerijos skirtų lėšų.

TEISINIS VERTINIMAS – TEISĖS GRUPĖS PASTABOS

- ☐ Esminės
☐ Vertinamojo / tikslinamojo pobūdžio
☐ Redakcinio pobūdžio ir (ar) teisės technikos
☒ Pastabų nėra

PAŽYMĄ PARENGĖ

Asta Klapatauskienė
Viešojo valdymo grupė, vyresnioji patarėja